

Összefoglaló
Békéssámson Község Önkormányzat Képviselő-testülete 71/2018.(X.31.)
Kt. határozatával elfogadott Településképi Arculati Kézikönyvéről,
valamint a településképi védelméről szóló 4/2018.(XI.6.) önkormányzati
rendeletéről

I. Jogsabályi háttér

2016. évben az Országgyűlés megalkotta a *településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényt* (továbbiakban: Tktv.), az épített és a természeti környezet egységes védelme, harmonikus alakítása érdekében. A Tktv. a települési önkormányzatok feladatául szabta a településképi védelmét, és annak harmonikus alakításában való tevékeny szerepet. Ez a feladatsor a településeink jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatának és szerkezetének - az építészeti, táji érték és az örökségvédelem figyelembevételével történő - megőrzését vagy kialakítását jelenti. Az önkormányzat számára a Tktv. biztosítja - a helyi építési szabályzat kiegészítéséül - a településképi követelmények megfogalmazását, emellett a kötelező településképi konzultáció, a településképi bejelentési és véleményezési eljárás, valamint a településképi értékvédelmi támogatás, és szankcionálás lehetőségét is. Ezeket a helyi településképi rendeletben kell rögzíteni, melynek megalapozásául szolgál a településképi arculati kézikönyv. A Tktv. végrehajtási rendelete a *településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes sajátos jogintézményekről 314/2012. (XI.28.) Korm. rendelet* (továbbiakban: Tr.) amely rögzíti a dokumentumok tartalmi követelményeit és azok egyeztetésének szabályait.

II. Előzmények

A Tr. alapján, előkészítő lépésként Békéssámson Község Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotta a partnerségi rendeletet, amely rögzítette a helyi egyeztetésben résztvevők körét, az egyeztetés szabályait; majd döntött a Településképi Arculati Kézikönyv (továbbiakban: TAK) és településképi rendelet készítéséről. A TAK értékvédelmi vizsgálatra alapozva készült, helyszínelésekkel, és helyi konzultációk közbeiktatásával. A partnerségi egyeztetés helyi szabályai alapján előzetes tájékoztató, majd tervezés közbeni egyeztetés történt meg, lakossági fórumokkal, amelyek során a helyi társadalom megismerte – önkormányzati honlapon és hivatalos hirdetőfelületen is - a dokumentumok készítésének célját; a tervezés közben véleményt nyilváníthatott, javaslatokat fogalmazhatott meg. A javaslatok beépültek a dokumentumba. A TAK és a településképi védelméről szóló rendelet (továbbiakban: TKR) munkaanyaga is felkerült a községi honlapra. A Tr. szerint az állami és szakmai szervekkel való egyeztetés is megtörtént, a szükséges és indokolt korrekciók megtörténtek. A Képviselő-testület az észrevételek és javaslatok ismeretében 2018. október 31. napján fogadta el a dokumentumokat. A rendeletet hatálybalépését követően, 2018. november 07. napjától kell alkalmazni építési tevékenységhez, házfelújításhoz, reklám hirdetések, reklámhordozók elhelyezéséhez.

III. Békéssámson Településképi Arculati Kézikönyve (TAK)

A TAK a helyi természeti és épített környezet által meghatározott településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának az eszköze. A TAK ajánlásokat tartalmazó, szemléletformáló kiadvány. Feltárja és ismerteti – fotókkal illusztrálva - a község természeti és építészeti értékeit, a településkaraktert meghatározó településképi jellemzőket, és lehatárolja a településképi szempontból jól elkülöníthető településrészeket. Ezek figyelembe vételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatokat tartalmaz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.

A TAK felépítése:

Polgármesteri köszöntő

1. Bevezetés
2. Békéssámson bemutatása
3. Örökségünk
4. Eltérő karakterű településrészek
5. Építészeti útmutató
6. Kortárs jó példák
7. Közterületek, közparkok
8. Feliratok, reklámtáblák

IV. Békéssámson Község Önkormányzata képviselő-testületének 4/2018.(XI.6.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről (TKR)

A Tktv. értelmében helyi rendelet formájában, a TAK alapján az önkormányzat településképi követelményeket határozott meg az építmények építéséhez és felújításához, reklámfeliratok és hirdetések, valamint reklámhordozók elhelyezéséhez, a településképi védelmének és alakításának kedvező érvényesülése érdekében. Ezek a szabályok kiegészítik a helyi építési szabályzat (HÉSZ) előírásait. A TKR 1. melléklete rögzíti a helyi védett építészeti értékek listáját, a 2. és 3. melléklet határozza meg a településképi védelmi szempontból meghatározó területek lehatárolását (központi településmag; hagyományos falusias terület, majorsági terület, tájképvédelmi terület).

Fontos hangsúlyozni, hogy a településképi követelmények differenciált módon kerültek rögzítésre: Az általános településképi szabályok (beépítési mód, épülettömeg, tetőidom) a település teljes belterületén érvényesek, a viszonylag szigorúbb követelmények döntően a község főutcájára és a lehatárolás szerinti központi településmagra, valamint a helyi védettségű épületekre vonatkoznak, jellemzően az utcaképi látvány szempontjából.

Fentiek mellett a rendelet tartalmazza a településképi konzultáció lehetőségét, ezen belül a kötelező konzultáció eseteit, továbbá a településképi bejelentési-, és településképi véleményezési eljárás szabályait. A bejelentő lapokat a rendelet 4.-5. melléklete tartalmazza.

A településképi kötelezési eljárás során hozott hatósági döntés megszegése vagy végre nem hajtása miatt településképi-védelmi bírságot szab ki a polgármester, melynek összege 10 000 Ft -tól 100 000 Ft -ig terjedhet.

Fontos tartalmi eleme a TKR-nek a helyi építészeti értékvédelmi támogatás és ösztönző rendszer, amely az épületek értékörző felújításához nyújthat anyagi támogatást az éves önkormányzati költségvetés függvényében. A támogatási kérelmeket pályázat útján kell igényelni, a pályázatok elbírálása értéksorrend alapján, differenciált módon történik. Vagyis elsődlegesen preferált a helyi védett épületekkel kapcsolatos építési és felújítás tevékenység, másodlagosan a központi településmag-, harmadsorban a Szabadság utca menti ingatlanjain történő építés-felújítás; stb.

Békéssámson, 2018. november 14.

Zámbori Tamás
polgármester

